

Fagplan for piano (klavèr)

1. Innledning

Denne fagplanen er et hjelpemiddel og ei rettesnor for vår undervisning, i tillegg har Kulturskolen for alle egne vedtekter som er å finne på vår hjemmeside www.ksalle.no. Læreren bruker fagplanen som et verktøy til utarbeidelse av halvårsplaner og til sin undervisning. Ved å følge med i fagplanen skal elever og foresatte få en god oversikt over hva eleven skal lære i de ulike faser. Alle elever skal bli sett og få mulighet til å utvikle seg ut fra sine forutsetninger.

Kulturskolen for alle skal være for alle med prioritering for barn og unge. Kulturskolen arbeider for at elevene skal oppleve faglig mestring, fremme personlig utvikling, trygghet, glede og samhørighet i utøvelse av sine ferdigheter.

Kulturskolen for alle følger skoleåret for grunnskolen, men underviser litt mer komprimert. Noen uker er det undervisningsfri på grunn av prosjekter og forestillinger, samt i løpet av året kan det også være seminarer og forestillinger som elevene oppfordres til å delta på.

1.1. Verdier

Kulturskolens nasjonale visjon er «*kulturskole for alle*». Kulturskolen for alle skal tilby god læring for alle; hvor engasjement, inkludering og utvikling er viktige moment for at elevene skal oppleve gode læringsprosesser.

2. Beskrivelse av faget

Pianoet er et allsidig instrument, det kan brukes som soloinstrument eller som akkompagnement hvor du spiller sammen med andre elever i gruppe, for eksempel orkester eller band. Pianoet brukes i de aller fleste musikksjangre, og du får spille fra ulike epoker og ut fra hvilke interesser du har.

2.1. Praktisk

Varighet på undervisningen er fra 25 min ukentlig på enetimer, og utvides når det er undervisning i grupper. Ukentlige timer kan bli omorganisert ved prosjekter. Undervisningen følger grunnskolens skolerute, med unntak av første og siste uke i skoleåret, samt ved prosjekter.

3. Mål

Læringsmålene er delt inn i 3 nivåer: Nybegynner-, øvet nivå og viderekommet nivå.

Elevene får opplæringen tilpasset sine evner og forutsetninger.

Det utarbeides halvårsplaner for alle elevene tilpasset nivå og interesser.

Innholdet på nybegynnernivå er satt sammen for å gi eleven et godt fundament for kjennskap til instrumentet for teori og utøving.

3.1. Nybegynnernivå

- Kjennskap til instrumentet
- Grunnleggende teknikk som sittestilling, håndstilling
- Grunnleggende musikkteori som omfatter notelære i G- og F-nøkkel
- Enkel formlære og musikkuttrykk
- Staccato og legato
- Aktiv lytting gjennom gehørtrening og improvisasjon
- Grunnleggende bruk av pedal
- Grunnleggende forståelse av akkorder og besifring (dur og moll)
- Spille med noter og uten noter (memorering)
- Samspill
- Opptreden for publikum
- Egenøving flere ganger ukentlig (se punkt 4 om egenøving)

De ulike punktene gjennomgås i dialog med læreren og praktisk øvelse på pianoet. Det er viktig at eleven har tilgang til å øve på instrumentet. Det er en fordel at eleven anskaffer sin egen pianobok, anbefales at dette gjøres i samråd med læreren.

3.2 Øvet nivå

Øvet nivå er for elever som har kommet videre, og det forutsettes at eleven har vært gjennom nybegynnernivå.

- Noteforståelse i G-nøkkel og F-nøkkel
- Skalaer og skala-øvelser for forståelse av harmonikk og tekniske ferdigheter
- Pianobøker som inneholder ulike komponister og sjangere innen ulike epoker, etter hva som passer for eleven
- Frasering og utdypelse av dynamikk
- Utdypelse av musikkteori fra nybegynnernivået. Det er mulig å introdusere metronom for å øve fast grunnpuls.
- Utvidelse av grunnakkorder og besifringsspill.
- Opptreden for publikum
- Egenøving daglig (se punkt 4 om egenøving)

Repertoaret tilpasses hver enkelt elev.

Med grunnlaget fra begynnernivået er det viktig at eleven får bruke pianoet til ulike komponister, samt til musikk de selv hører på.

3.2. Viderekommet nivå

- Videreføring i notelære, besifringsspill og akkordforståelse
- Videreføring i klassiske- og/eller rytmiske komposisjoner
- Videreføring i musikkteori; stil, tonearter, musikkuttrykk fra de ulike stykkene, epokene og historie, ornamentikk

- Komposisjonsforståelse; hvordan stykket er satt sammen
- «Prima vista»-spill, trening i å spille musikk man ikke har øvet på
- Samspill og akkompagnement
- Opptreden
- Selvstendig konsentrert egenøving flere ganger daglig

Det er mulig å søke om utvidet undervisningstid.

På dette nivået er det viktig at eleven øver minimum 5 ganger i uken. Opptreden på konserter i regi av- og utenfor kulturskolen er en del av utviklingen.

Elever på viderekomet nivå viser selvstendighet og har ervervet seg kunnskap om de fleste sjanger og musikkens elementer. Dette nivået kan dermed betraktes som en fordypning av de foregående nivåene. Forenklede utgaver spilles i originalutgave.

4. Egenøving

Viktige forutsetninger for læring er at elevene øver hjemme. Det anbefales at øvingen er en fast rutine som skjer regelmessig gjennom uken.

Forslag til øving på de ulike nivåene:

- Nybegynnernivå: minimum 15 minutter 4 ganger i uken
- Øvet nivå: Minimum 20 minutter 4 ganger i uken
- Viderekomet nivå: Minimum 30 minutter 5 ganger ukentlig

Pianoet bør stå i et rom med godt lys og lite distraksjoner. Pianokrakken/stolen bør kunne justeres i riktig spillehøyde. Ved bruk av digitalt piano bør dette plasseres i riktig høyde på et stativ/bord med pedal og notestativ.

5. Forventninger til foresatte

For at eleven skal kunne trives og for progresjon i utviklingen på instrumentet, er det viktig at det legges til rette for øving hjemme. Det forventes at foresatte er støttende og engasjerte. Løpende kontakt mellom kulturskole og heimen om elevens utvikling, trivsel øvingsinnsats og framsmøte til timene er avgjørende for elevens framgang. Ros og tilbakemelding på elevens øving hjemme er viktig for elevens mestringsfølelse og utvikling på instrumentet.

Ved fravær for eleven, gi beskjed i så god tid som mulig.

Notebøker og kopiark bør legges i perm/mappe og medbringes til spilletimene.

Følg med på beskjeder som kulturskolen sender ut via SMS/e-post. Gi beskjed til kulturskolen om du endrer kontaktinfo (telefonnummer/e-postadresse).